

Öde öken och gröna vattenhål i Namibia

Möten med Afrikas vilddjur, hisnande vandringsupplevelser och ökenturer av sällan upplevt slag. Namibia är ett spännande grannland till nya chartermålet Sydafrika. Du behöver inte vara väldigt äventyrslysten för att våga välja detta alternativ.

Fast det hjälper i vissa situationer.

Vi stod på darriga ben vid vädkanten och såg de sista dropparna kylarvätska rinna ner på den stekheta asfalten. Undre framdelen på vår röda Mazda Etude var intryckt. Några torkade droppar blod med fastklistrad borst vittnade om närkontakten med ett av Namibias vilddjur.

Frid över det stackars vårtsvinet.

Av äventyret drog frilanskollegan och jag diverse slutsatser. För det första att man ska undvika att köra, ...eehh, "våldigt fort" på vägarna i Namibia, även om de är raka, fina, asfalterade och trafikfria. Kuduantiloper och vårtsvin dyker upp när man minst anar det. Av samma anledning bör man avstå från att köra nattetid.

För det andra konstaterade vi att en jeep eller annan fyrhjulsdriven bjässe förmodligen hade klarat av krocken galant. Å andra sidan klarade vi oss i övrigt bra med vanlig personbil på vår rundresa, kanske för att vi undvek gropiga grus- och sandvägar med skylten "4X4 only". Vånstertrafik och högerstyrd bil, liksom dammet på grusvägarna, måste man dock vänja sig vid oavsett bilval.

För det tredje blev vi varse den ypperliga mobiltäckningen, som bidrog till att vårt lugn kunde återställas. Vi ringde helt enkelt upp hyrbilsfirman via vanlig mobiltelefon.

Vi var dessutom våldigt glada att vi hade följt råden om att ha flera stora dunkar vatten i bilen samt solhatt och starkt solskydd. Ökenhettan mitt på dagen står man ut med i luftkonditionerad bil, men under bar himmel blir den snabbt outhärdlig.

Vad är det då som lockar resenärer till detta öde ökenland?

De som hittills stiftat mest bekantskap med det stora, torra, glest befolkade Atlantkustlandet mellan Sydafrika och Angola är sydafrikaner och tyskar. Namibia, som tidigare hette Sydvästafrika, var ockuperat av Sydafrika fram till 1990 och ett semesterland för vita sydafrikaner. Före första världskriget var landet en tysk koloni och det tyska inflytandet märks fortfarande på flera sätt: arkitektur, stadsplanering, oktoberfest, konditorier med schwarzwaldtårta och ölbryggeri med Hansaöl.

Sedan självständigheten för 13 år sedan, avskaffandet av apartheid och satsning på turism har fler börjat upptäcka det kontrastrika Namibia som resmål. Milsvida öknar med 300 meter höga sanddyner samsas med karga månlandskap och raviner, höga bergsplatåer, långa kustremisor och skog med våtmarker i norr. Landet har utmärkt infrastruktur och moderna städer men erbjuder samtidigt spännande vildmark och safari samt möten med traditionella folkgrupper som owambo, kavango, herero, san (bushmän) och nama.

Nationalparken Etosha i norr är ett fullgott alternativ till Krügerparken i Sydafrika. Och mindre välbesökt. Åk i egen hyrbil eller organiserat i buss. Etosha är dubbelt så stort som Skåne, så beräkna minst tre dagars safari, gärna fler. Den rastlöse och inte helt djurbegeistrade kan förvisso börja gäspa inför den femtioelfte zebrafloeken eller gruppen springbockar som sörplar vid något vattenhål. Men adrenalinet stiger snabbt när

noshörningen dyker upp efter en träddunge, lejonflockens silhuett plötsligt syns på savannen eller elefanthannen börjar röra sig från vattenhållet mot bilen. Och när hela familjen Hyena bjuder in till kadaverfest i fotovänligt kvällsljus är vildmarken som bäst. Då kan man inte längre muttra "Kolmården i maxiformat".

Som vinland kan Namibia inte konkurrera med Sydafrika. Mycket annat kan man heller inte räkna med i torraste landet söder om Sahara. Enda vingården ligger fyra km från staden Omaruru, heter Kristall Kellerei och drivs av en hängiven tyskättling. Helmuth Kluge började experimentera med druvor 1990 och skördade vin första gången 1995.

– Men det vinet var odrickbart, konstaterar han.

Dagens droppar av Ruby Cabernet och Colombard köper man heller inte för den fantastiska smakens skull utan mer som kuriositet. Däremot är kaktusnapsen en höjdare, liksom vingårdens mineralvatten.

Kuststaden framför andra heter Swakopmund. Här har vita välbeställda inlandsbor sommarhus för att kunna fly hettan i huvudstaden Windhoek. Visserligen har staden ofta råfuktig morgondimma och bara 15 graders badtemperatur men i övrigt är det behagligt kustklimat à la svensk sommar. Tyska turister semestrar flitigt i Swakopmund, som är den stad som bär mest spår av den forna kolonialmakten.

Vissa kallar den mer tysk än Tyskland, men med palmalléer och ökenomgivning känns det överdrivet. Fast visst kan man bo på hotell Grüner Kranz, äta fläsklägg med surkål på Swakopmund Brauhaus, dricka Erdinger Weißbier, åka på Bismarckgatan, handla politiskt inkorrektas historiesouvenirer på Peter's Antiques och besöka gamla tyska skolan/kyrkan/kasernen/järnvägsstationen/tingsrätten. Det vore dock historielöst att inte känna till tyskarnas systematiska utrotningskrig mot herero- och namafolket i början av förra seklet.

Förutom att vara tysk är Swakopmund, liksom grannstaden Walvis Bay, också anhalt för annorlunda adrenalinkickar. På sanddynerna runt tillåts sandsurfing, sandboarding och sandåkning med fyrhjulsdrivna motorcyklar. De 120 meter höga dynerna gör att sandboardare kommer upp i hastigheten 80 km/h. Det är dock ingen ofarlig syssla. Och det går lika bra att upptäcka dynlandskapet i vanlig vandringshastighet. Trots skenbar livlöshet kryllar det av liv i det komplexa ekosystemet som livnärts av dimma. Otaliga sorters skalbaggar, spindlar, ödlor och ormar bor i dynerna. Bästa ställena för sådana naturupplevelser är runt Namiböknens oas Sossusvlei och vid dynerna längs den torra Kuisebfloden. Det är också ett måste att bestiga en sanddynstopp för att därifrån beskåda en soluppgång eller solnedgång. Skiftningarna i färg när solens strålar slickar dynerna i olika vinkel får konstnärer att sucka avundsjukt. Om benmuskulerna fått jobba i sanden rekommenderas en timmes massage för 120 kr på Karins Beauty Care i Swakopmund.

Eller lockar fågelskådning?

Lagunen vid hamnstaden Walvis Bay och näraliggande Bird Island är ornitologparadis med hundratusentals sjöfåglar, däribland hälften av södra Afrikas flamingobestånd.

Fiske?

Norr om Swakopmund står man på land och drar upp hajar på flera meter. Fast ibland i trängsel med andra "fiskare". Sälkolonierna är många och stora. Allra störst är sälkolonin norröver vid Skelettkustens Cape Cross, med 80 000–100 000 sjöbjörnar.

Shopping?

I Swakopmund finns många butiker med traditionellt afrikanskt hantverk, som smycken, träsniderier, korgar, broderier, tyger och mycket annat, tillverkat av olika folkslag. Till de större marknaderna hör Soweto Market i Windhoeks kåkstad Katatura samt trämarknaderna i Okahandja norr om Windhoek.

På dessa ställen finns också tiggande barn och fattiga svarta som vittnar om landets enorma inkomstklyftor. Enligt Världsbanken är skillnaden mellan fattig och rik i Namibia störst i världen.

Svårt att hinna med?

Ta en flygtur. Då får du se stora delar av öknen, högsta sanddynerna, månlandskap, Kuisebfloden, kusten med sina skeppsvrak, säkolonier och flamingoflockar på drygt två timmar. Från Swakopmund avgår rundturer med fyr- eller sexsitsplan för runt 1 500 kr per person. Det är varmt, bullrigt och inget för åksjuka men en betagande upplevelse.

Uppe i luften slipper man också de kulturkrockar som förstör resestämningen då och då. Segregationen är total och arvet från apartheid tydligt. Alla vita namibier betar sig inte som självklara härskare och alla svarta betar sig inte underdånigt, men alldeles för ofta ser samlevnaden ut sådan.

Den tillfällige turisten bidrar därför inte enbart till statskassan och ger arbetstillfällen utan bidrar förhoppningsvis även med modernare värderingar om lika människovärde.

Text: Jeanette Neij

Safari, vandring och flygturer

Klimat: Minst 300 soldagar om året. Sommaren infaller oktober–april, med temperaturer på upp till 40 grader inåt landet januari–mars. De svalare kuststäderna håller en temperatur på 15–25 grader. Bästa tiden att besöka landet är maj till oktober.

Storlek: Ungefär dubbelt så stort som Sverige, men färre än två miljoner invånare. Ett av de mest glesbefolkade länderna i världen med färre än två invånare per kvadratkilometer.

Språk: Engelska är det officiella språket men eftersom Namibia har elva större folkgrupper talas det många språk i landet och få har engelska som modersmål. Afrikaans och tyska är de språk som används mest.

Flyg: Reguljärflyg tur och retur Köpenhamn–Windhoek med South African Airways kostar cirka 9 200 kronor plus skatt. British Airways tar drygt 11 000 plus skatt. Prisexemplen kommer från Ticket. Flera researrangörer ordnar också rundresor i landet. Namibia lämpar sig dock för resande på egen hand. Budgetresenären kan klara sig med 200 kr per dag för camping/vandrarhemssal, självhushåll och lokala minibussar. Ett något bekvämare alternativ med Bed&Breakfast eller dubbelrum på vandrarhem, något restaurangbesök per dag och organiserade bussturer eller liten hyrbil som flera delar kostar 500–800 kr.

Turistmål: Största turistmålen för djur- och naturupplevelser är nationalparkerna Etosha med safari, Namib Naukluft Park med berglandskap och världens högsta sanddyner vid Sossusvlei, dramatiska Fish River Canyon med många vandringsleder och Waterberg Plateau med vandringsleder i skyddade miljöområden med sällsynta djur.

Övrigt: Svenska medborgare behöver inget visum för turistresor i Namibia. Den som ska besöka norra delarna av landet bör äta malariatabletter.

Mer information: Namibias Ambassad, tel 08-612 77 88, www.embassyofnamibia.se.
Namibias officiella turistwebb: www.namibiatourism.com.na.

Artikeln får inte publiceras eller kopieras, vare sig helt eller delvis, utan författarens tillstånd.